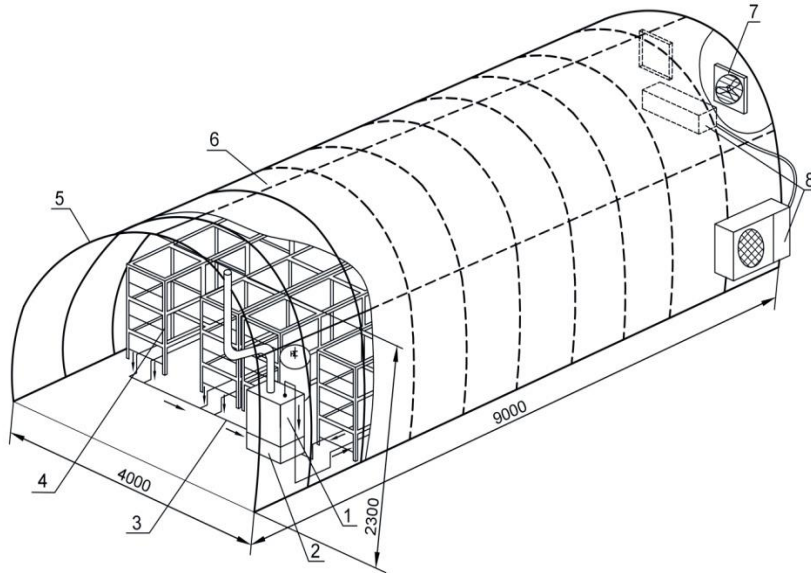

İPƏKÇİLİKDƏ İNNOVATİV TEXNOLOGİYA - “AĞILLI KÜMXANA”

İpəkçiliyin kənd təsərrüfatının gəlirli sahələrindən biri olmasına baxmayaraq, hələlik bu sahənin mexanikləşdirmə səviyyəsi çox aşağıdır. Xüsusilə də onun istehsal sahəsi bu vaxta qədər mexanikləşdirilməmişdir. Hal-hazırda respublikamızda baramaçılıqla məşğul olan ipəkçi fermerlər kapital tipli kümxanalar olmadığına və tikilməsi baha olduğuna görə onlar baramanı fermalarda, klublarda, evlərin çardaqlarında, köməkçi tikililərdə və s. yerlərdə istehsal edirlər. “Aqromexanika” Elmi-Tədqiqat İnstitutunun “İpəkçilikdə texnoloji proseslərin elektromexanikləşdirilməsi” laboratoriyasının əməkdaşları tərəfindən səyyar tipli, asan sökülüb-yığılan yüngül konstruksiyalı modullardan təşkil olunmuş “ağıllı kümxana” işlənib hazırlanaraq Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Heyvandarlıq İnstitutunun “İpəkçilik” laboratoriyasının əməkdaşları ilə birgə sınağı aparılmışdır.

Təklif edilən “ağıllı kümxana”nın konstruksiyası

Təklif olunan “ağıllı kümxana”nın sahəsi 36 m² olmaqla 0,5 qutu ipək qurdunun istehsalı üçün nəzərdə tutulmuşdur. Qurd bəslənən sahə isə 40 m²-dir. Kümxana modul tiplidir, onların sayını artırmaqla kümxananın ümumi sahəsini artırmaq mümkündür.

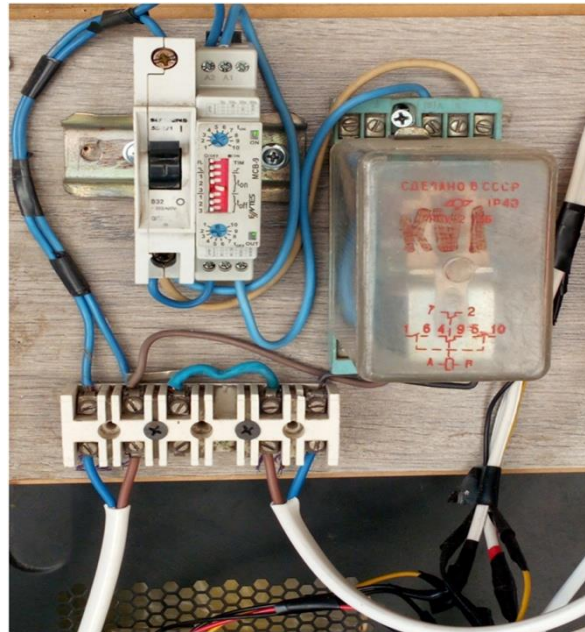
Səyyar konstruksiyalı “ağıllı kümxana”nın sxematik görünüşü.

Kümxananın qızdırılması təbii, yaxud maye qazın köməklili ilə yerinə yetirilir. Elektron nəzarət və idarəetmə bloku “beyin” vasitəsilə kümxanada əvvəlcədən nəzərdə tutulan istilik rejimi (22 - 26 °C) təmin edilir.

Kümxananın su qızdırıcı sistemi və nəzarətedici monitor

Kümxanadakı nəmlik də (70÷75%) avtomatik olaraq tənzimlənir. Tutumu 200 l olan su çənindən su nasos vasitəsilə rəflərin alt tərəfinə bərkidilmiş rezin borulara ötürülür, oradan isə xüsusi ucluqlar vasitəsilə yer səthinə püskürdülür. Proses nəmliyə nəzarət sistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

Nəmliyə nəzarət sistemi

Kümxanadakı daxili temperaturu təyin olunmuş rejimdə (22-26 °C) saxlamaq üçün kondisionerdən istifadə olunur. Elektrik cərəyanının verilişi

kəsildikdə müvəqqəti olaraq elektrik generatorlarından və yaxud akkumulyatordan istifadə oluna bilər.

TEXNİKİ SƏCİYYƏSİ

1. Qabarit ölçüləri, mm
eni 4000
hündürlüyü 2300
uzunluğu 9000
2. Daxili temperatur, °C..... 24÷25
(avtomatik nizamlanan)
3. Nisbi nəmlik, % 60÷75
(avtomatik nizamlanan)
4. Enerji mənbəyi elektrik enerjisi (220V),
təbii qaz
5. Ehtiyat enerji mənbəyi akkumulyator, maye qaz,
generator
6. Quraşdırılması sökülüb-yığılan (səyyar)

Yemin qurdlar tərəfindən yaxşı mənimsənilməsi məqsədilə budaqlardan yarpaqların mexaniki üsulla qoparılması və yarpaqların doğranması üçün tərəfimizdən kiçik qabaritli yarpaq qoparan (benzinlə işləyən) və yarpaq doğrayan (220 V, elektrik cərəyan ilə işləyən) maşınlar layihələndirilərək hazırlanmışdır.

Yarpaq qoparan qurğu

Yarpaq doğrayan qurğu

“Ağıllı k mzana”da tut ip kqurdunun yeni texnologiya ilə yeml ndirilm si v  məhsulun toplanması

Qurdlar inkubasiyadan çıxdıqdan sonra ilkin yaşı həddində karton qutunun i erisin   ekilmis  polietilen salafan və onun səthinə qoyulmuş plastik torun  zerin  t k l r. Qurdların  zəri isə müəyyən qalınlıqda xırda dođranmış tut yarpaqları ilə örtülür.

Plastik tor  ekilmis  qutu

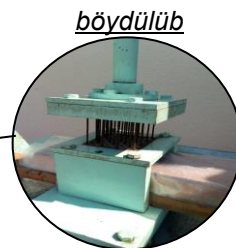
Qutunun i erisin   ekilmis  polietilen salafan

Yarpađın müəyyən n mlikd  təravətli qalması, qurumaması v  qurdlar tərəfindən yaxşı mənimsənilməsi   n  zerin  hava işləməsi məqsədilə kiçik deşikler açılmış polietilen salafan  ekilir.

Deşikli salafan

Salafanda deşiklerin a ılması tərəfimizdən hazırlanmış xüsusi tərtibat vasitəsilə yerinə yetirilir.

b yd l b

Salafanda deşikaçan xüsusi tertibat

V yaş həddindən sonra qurdların barama sarıması fazasında, onların üzərinə xüsusi plastik materialdan ziqzaq formada hazırlanmış tor çəkilir və qurdlar ora qalxaraq barama hörürlər. Belə halda barama asanlıqla toplanır və səthi də tamamilə təmiz qalır. Toplanmış barama sortlar üzrə qutulara yığılaraq qəbul məntəqələrinə təhvil verilir.

Ziqzaq formalı tor

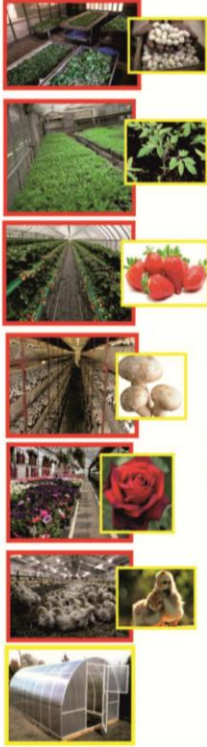
***Kamil Fətəliyev
Qafar Məmmədov
Əli Cəfərov***

İPƏKÇİLİKDƏ İNNOVATİV TEXNOLOGİYA - “AĞILLI KÜMXANA” (tövsiyə)

GƏNCƏ – 2019

“AĞILLI KÜMXANA”DAN İLBOYU MÜXTƏLİF MƏQSƏDLƏR ÜÇÜN İSTİFADƏ ETMƏK MÜMKÜNDÜR:

✓ İpəqurdunun bəslənməsində

✓ Müxtəlif tərəvəz bitkilərinin şitillərinin yetişdirilməsində

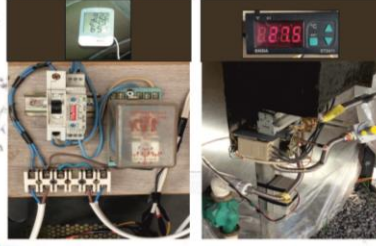
✓ Çiyələk istehsalında

✓ Göbələk istehsalında

✓ Gülçülükdə

✓ İnkubatordan çıxmış cücələrin 10-15 gün bəslənməsində

✓ Anbar məqsədilə

TEXNİKİ SƏCİYYƏSİ

1. Qabarit ölçüləri, mm

eni.....4000;

hündürlüyü.....2300;

uzunluğu.....9000;

2. Daxili temperatur, °C 24-25;
(avtomatik nizamlanan)

3. Nəmlik, %.....60-75;
(avtomatik nizamlanan)

4. Enerji mənbəyi.....elektrik enerjisi (220V)
təbii qaz;

5. Ehtiyat enerji mənbəyi.....akkumulyator, maye qaz generator;

6. Quraşdırılması.....sökülüb-yığılan;
(səyyar)

“Aqromexanika”

Elmi-Tədqiqat İnstitutu

Az.2000, Gəncə şəh. Əziz Əliyev pr. 93, tel/fax: 022 257-64-76

email: aqromexanika@mail.ru

www.aeti.az